

Булчут кунэ.

Орто болох оголоругар аьагас дьарык.

Иитээччи Слепцова Прасковья Рефиевна,

Хаьаачыйа боьуолэгэ «Кэнчээри» детсад.

Сыала:

- Байанайы, булт быраабылатын билиьиннэри.
- Оголору тулалыыр эйгэни, айылганы харыстыырга уорэтии, кыыллары билиьиннэри.
- Обугэлэр угэстэрин ытыктыырга уорэтии.
- Оголору тургэн, сымса буоларга уорэтии.

Бэлэмнэнии улэ: Хобооннору уорэтии, курэхтэьэргэ дьарыктаныы, ойуур кыылларын туьунан ойуулаах кинигэлэри кору, кэпсэтии.

Туттуллар тэрил: Байанай огонньор куукулата, национальной танас хас биирдии омого, хаас, кус манчыыктара, хабдьылар силуэттара, музыканан киэргэтии.

Ыьтааччы:

- Туундара халлаанын аннынан
- Муус манан табалар аастылар,
- Ньюогуьут чулуута буурунан
- Ньюргун да уолаттар аастылар!

Бугун биьиэхэ «Булчут кунэ», булт уонна булчуттар тустарынан билсиьиэхпит. Байанайы кытта корсуйохпут.

(Байанай огонньор – кукла киирэр).

Байанай:

- Утуо кунунэн кунду оголоор! Мин барга баайдаах хара тыа иччитэ Байанай кырдыагаспын. Ойуурга олоробун, ойуурга баар кыыллар, котордор барыта мин оголорум. Ханнык кыыллар олороллорун билэгит дуо оголоор? Мин эьиэхэ таабырын таайтарыам:

- Сайын борон, кыьын манан баар уьу? (куобах).
- Ким ойуурга куруук аччык сылдыарый? (боро).
- Сыьыьыга сырбас, хонууга хорос баар уьу? (саьыл).
- Сир анныгар итии болгуо сытар уьу? (эьэ).
- Тииттэн тииккэ ыстанар, тэллэй, эриэхэ аьылыктаах тугуй? (тиинчээн).

- Халлаантан кырбас эт кэлэн туьэр уу? (хаас).

- Санарбат да, инэрбэт да, ууга устар баар уу? (балык).

Маладьыастар , кыыллары бары билэр эбиккит оголоор. Кьи тыага того сылдыарый? Тугу гынарый? (оговор эппиэттиллэр)

Тыага, ойуурга сылдыар быраабыла баар: оту-маы алдьатыма, айылганы сыыьырдыма, киртитимэ диэн.

Дьоннор тыага сынньана, сир аьын хомуйа уонна бултуу тахсаллар. Оголор, булчуттарга эмиэ туспа быраабыла баар: кинилэр мээнэ бултаабаттар, аьыыр астарын, наадыалларын эрэ бултуохтаахтар. Бултуу тахсыахтарын иннинэ миигиттэн Байанайтан кордоьон, алгыс ылыахтаахтар. Оччогуна мин Байанай кырдьагас тыага баар кыылларбыттан, которбуттэн, балыкпыттан бэрсэбин.

Ытааччы:

Байанай эьэбитигэр булчут туьунан хобоон аагыага Ууйэ Слепцова.

-Булчут бугун эрдэ турда –

-Бултуур тэрилин курулаата.

-Уутэнигир кыспа кыьан,

-Эьиилгигэ бэлэмнээтэ.

-Бэрэмэдэйгэ туулээгин

-Бултуур атыгар мэнэьиннэ,

-Буурга-силлиэ аргыстаах

-Дойдугар айаннаата.

-Бугун булчут Улуу кунэ

-Дьылын тустуур туьулгэтэ!

-Байанайдаах булда-алда

-Бар дьонугар баргарыьта!

Байанай:

-Бугунну «Булчут кунэ» эьиэхэ кохтоохтук аастын. Тыага тахсан сынньанын, сир аьын хомуйун, оту-маы алдьатыман. Айылганы харыстаан! Корсуоххэ диэри! (Байанай барар)

Ытааччы:

-Булчут кийи сытыы харахтаах, бэргэн ытааччы буолуохтаах. Булчут кунугэр бийиги сыал ытыахпыт.

1 курэх: «Бэргэн» – хабдыны табыы» (сылы табыы). Музыка тыабыр.

Ытааччы:

-Оголоор, бийиги булчут папаларбыт оссо балыктыыллар. Ону ийэлэрбит, эбэлэрбит араас ас онороллор. Олортон бийиги собулээн сиир аспыт дьукула буолар.

Хооон «Дьукула» аагар Ира Слепцова.

- Тордохпун киэргэтэ,

-Тулалыы эргитэ,

-Дьукулабын хатара,

-Кэчигирэтэ ыйаатым.

-Эбэбиттэн ыйдаран,

-Балык талан, ыраастаан,

-Унуогуттан арааран,

-Дьукуланы астаатым.

2 курэх:

Балыгы табыы (оголор иккилии буолан куоталабаллар). Музыка тыабыр.

Ытааччы:

Хооон «Байанайдаах эр дьон» аагаллар Исай Томскай, Тапталана Филиппова.

- Хабараан тымныыттан,

-Хахсаахтан куйаастан

- Толлубаппын олох –

- Байанайдаах эр дьон.

- Хорсун хаан тугэнин

- Буургатын, итиитин

- Тоъуйабыт ойо –

- Байанайдаах эр дьон.

- Санаа туолбата диэн,

- Иннин биэрбэтэ диэн

- Бэриммэппин босхо –

- Байанайдаах эр дьон.

- Аан дойдуну тутар,

- Ээ кыыл оннугар

- Куруук ааттаах тойон –

- Байанайдаах эр дьон!

3 курэх: «Хааы, куу тарды» (уолаттар – хааы, кыргыттар – куу тардаллар). Музыка тыабыр.

Бытааччы:

- Чэйин эрэ, Байанай ээбит, кини булдун туьунан коруогун эрэ. (слайдынан хаартыскалары коруу).

Дэ кырдык да араас кылллар бийиги сирбитигэр элбэхтэр эбит. Кылгас сайыннаах, уьун кыьиннаах хоту сиргэ кыстыкка бэлэмнэнэн кылллар эмиэ ас хаааналлар эбит. Сайын устата ээ балыгынан, куьунан, сир аьын абаан, уойар, тымны туьуутэ аргах хастан, кыьыны быьа утуйар, аччыктаатагына баппагайын сыатын салыыр. Оттон тиинчээннэр тэллэйи, эриэхэни хаааналлар, тиит кондойугэр уйа оностоллор. Кырсалар, саьыллар балыгы, кыра кылллары бултаан аьылллар. Онтон боро табаны, куобагы онтон да атын кылллары барытын бултаан сиир, куобахтар талах субатын кирэллэр, оту да сииллэр эбит.

Байанайдаах булчут буолун диэн Байанай ээбит тон балыгы кэьитин агалбыт.

Оголор – «Байанайга барга махтал!» (тон балыгы сиэьин).

*Мин конул уйа5ас дууьабын,
Бу тугэн, Эн эрэ эмтиигин.
Булт бунпэт, имэннээх алыбын
Бу сирдээх халлааны таптыбын.*

название файла

Мастерская видео-коллажей_4pOExE.mp4

размер файла

6.65MB (6,976,532 Bytes)

размер экрана

640x640

время воспроизведения 00:00:45

